

Udvidet notat til statsrevisorerne
om
teaterprojektet None 2000

I. Indledning

1. På statsrevisorernes møde den 10. oktober 2001 blev jeg anmodet om at udarbejde et notat om teaterprojektet None 2000, som har modtaget tilskud fra Kulturministeriet.

2. Rigsrevisionen har til belysning af sagen haft drøftelser og brevveksling med Kulturministeriets departement og Kunstsekretariat. Rigsrevisionen har bl.a. gennemgået ministeriets korrespondance med tilskudsmodtager, udkast til revisionspåtegning på projektreghnskabet samt Kulturministeriets overvejelser i forhold til tilskudsmodtagers regnskabsaflæggelse mv. Rigsrevisionen har tillige haft kontakt til Aalborg Kommune og Nordjyllands Amt. Notatet i udkastform har været forelagt Kulturministeriet, Aalborg Kommune og Nordjyllands Amt.

Rigsrevisionen har vurderet Kulturministeriets behandling af sagen. Rigsrevisionen har ved vurderingen taget udgangspunkt i, om ministeriet i sin egenskab af tilskudsyder har fastsat regler for tilskudsmodtagers aflæggelse af regnskab og revision heraf, og om ministeriet har rykket for eventuelt ikke-rettidig aflevering af regnskab. Endvidere har Rigsrevisionen undersøgt, hvorvidt ministeriet har vurderet, om formålet med tilskuddet er blevet opfyldt, og om man har gennemgået regnskabet og fulgt op på eventuelle problemer og mangler i rapporteringen fra tilskudsmodtager og dennes revisor.

Disse vurderingskriterier er baseret på de generelle principper vedrørende Rigsrevisionens tilskudsrevision, som Rigsrevisionen har redegjort for i faktisk notat til statsrevisorerne om revision af statslige tilskud (RN C503/01).

3. I nærværende notat redegøres for de krav, Kulturministeriet har stillet til regnskab og revision af tilskudsmidlerne til teaterprojektet, tilskudssagens forløb, tilskudsmodtagers opfyldelse af de stillede krav samt Kulturministeriets bevæggrunde for at godkende regnskabet.

Projektet har ud over tilskuddet fra Kulturministeriet modtaget midler fra Aalborg Kommune, mens Nordjyllands Amt har stillet en underskudsgaranti. Kommunens og amtets holdning til projektets regnskabsafklæggelse omtales kort i notatet.

4. Kulturministeriets tilskud, der beløb sig til i alt 650.000 kr., blev bevilget i 1999. Kulturministeriets Udviklingsfond bevilgede 500.000 kr. og Teaterrådet 150.000 kr. Kulturministeriet har oplyst, at administrationen af tilskuddet fra Udviklingsfonden har været retningsgivende for administrationen af tilskuddet fra Teaterrådet. Rigsrevisionen har i det følgende alene gennemgået Kulturministeriets behandling af tilskuddet ydet af Udviklingsfonden.

5. På finanslov 1999 er Udviklingsfondens tilskudsbevilling opført under § 21.11.22. Frem til den 1. januar 2001 blev sekretariatsbetjeningen af fonden, herunder ansvar for tilskudsadministrationen, varetaget af Kulturministeriets Tilskudssekretariat. Efter dette tidspunkt har sekretariatsbetjeningen været placeret i Kulturministeriets Kunstsekretariat.

II. Kulturministeriets krav til tilskudsmodtagers regnskabsafklæggelse

6. Udviklingsfondens tilskud på 500.000 kr. blev givet i marts 1999. Ifølge tilsagnsbrevet skulle tilskudsmodtageren Foreningen None senest den 1. marts 2000 fremsende et regnskab, der var revideret af en registreret eller statsautoriseret revisor. Foreningen anmodede umiddelbart efter at have modtaget tilsagnet Udviklingsfonden om tilladelse til udskydelse af projektperioden og dermed udskydelse af frist for aflevering af regnskab. Udskydelsen blev accepteret og afleveringsfristen blev sat til den 19. december 2000.

Regnskabet for projektet blev ikke rettidigt afleveret til fonden. Fristen blev udsat flere gange, sidste gang til den 1. juni 2001. Baggrunden for udskydelsen var, at der var opstået uoverensstemmelser mellem foreningen og dennes revisor. Foreningen afleverede inden den 1. juni 2001 et regnskab, der var udarbejdet af foreningen selv, men det var ikke revideret.

7. Ifølge regnskabet har projektets samlede udgifter beløbet sig til ca. 1,6 mio. kr. og indtægterne til ca. 1,4 mio. kr. Underskuddet udgør knapt 200.000 kr.

8. Kunstsekretariatet godkendte på Udviklingsfondens vegne regnskabet i brev til foreningen af 27. juni 2001. Heri konstateredes det, at regnskabet ikke fulgte Udviklingsfondens krav om revision. I forlængelse heraf nævntes, at Udviklingsfonden var bekendt med, at der havde været uoverensstemmelser mellem foreningen og dennes revisor vedrørende udarbejdelse af et endeligt revisorrevideret regnskab.

Endelig fremgik det, at Udviklingsfonden havde gennemgået regnskabet og selv havde foretaget revision af regnskab og de fremsendte bilag, og at fonden ikke fandt anledning til at foretage sig yderligere med henblik på fremskaffelse af et revisorpåtegnet regnskab.

III. Kulturministeriets vurderinger i forbindelse med godkendelse af regnskabet

9. Kulturministeriet har oplyst, at Kunstsekretariatets bevæggrunde for at fravige revisorkravet skal søges i, at det i juni 2001 ikke skønnedes at være realistisk at få indfriet et krav om revisorpåtegning. Det reelle valg stod herefter imellem selv at foretage revision af regnskab og fremsendte bilag eller at forlange tilskuddet tilbagebetalt.

10. Kunstsekretariatet var på det tidspunkt, da man godkendte regnskabet, bekendt med et udkast til revisionspåtegning af regnskabet, hvor revisor tog forbehold for regnskabets rigtighed med henvisning til, at revisor ikke havde kunnet opnå tilstrækkeligt revisionsbevis.

Af udkast til revisorpåtegning fra december 2000 fremgik det herudover, at forskrifterne i kildeskatteloven og momsloven havde været tilsidesat, men at forholdene var berigtiget ved efterangivelse til myndighederne. Det fremgår af udkast til revisors protokollat, at foreningens tilgodehavende moms oversteg skyldig A-skat mv.

11. Sekretariatet vurderede på baggrund af en gennemgang af regnskabet og de tilhørende bilag:

- at tilskuddet var anvendt til det formål, det var bevilget til
- at tilskuddet var anvendt i rimelig overensstemmelse med projektet
- at enkelte bilag var bortkommet, men at omfanget af disse efter omstændighederne var acceptabelt i forhold til projektets økonomiske og administrative omfang.

Kulturministeriet har opgjort de bortkomne bilag til ca. 25.000 kr. eller 1,5 % af de samlede udgifter.

12. Kulturministeriet konkluderede på baggrund af ovenstående, at der ikke ville være et rimeligt forhold mellem tilskudsmodtagers forsømmelser og den forholdsvis hårde sanktion, som et krav om tilbagebetaling ville være over for foreningen.

Endvidere var der ifølge sekretariatet kun ringe udsigt til, at en eventuel retslig inddrivelse af et tilbagebetalingskrav ville kunne gennemføres, idet foreningen ikke besad tilstrækkelige aktiver til en tilbagebetaling. De ressourcer, der i givet fald ville medgå til en sådan retsforfølgning, ville efter ministeriets opfattelse ikke stå i et rimeligt forhold til det forventede økonomiske resultat.

13. Kulturministeriet har tilkendegivet, at man fandt forbeholdene i udkast til revisorpåtegning forståelige set i lyset af projektets mangler i relation til forretningsgange og kontroller. Men ministeriet fandt ikke, at dette stod i modsætning til og ændrede ved den vurdering, man havde foretaget.

Kulturministeriet har endvidere konstateret, at der ikke var udeståender i relation til skat og moms.

14. Kulturministeriet har over for Rigsrevisionen givet udtryk for, at denne sag er et enkeltstående tilfælde, hvor man har vurderet, at det var forsvarligt at fravige de normale revisionskrav og dermed forholde sig mere pragmatisk til opfyldelse af de almindelige revisionskrav. Vurderingen var baseret på en helhedsbetragtning, herunder af projektets forløb og graden af målopfyldelse.

Kulturministeriet har tillige oplyst, at Foreningen None ikke tidligere har modtaget tilskud fra Kulturministeriet. Ministeriet havde på tidspunktet for afgivelsen af tilsagnet om tilskud således ingen erfaringer med foreningen.

15. Kulturministeriet har endvidere peget på formålet med Udviklingsfonden. I henhold til § 1 i lov om Kulturministeriets Udviklingsfond (L 316 3/6 1998) skal fonden sikre en aktiv udvikling af dansk kunst- og kulturliv ved at støtte og iværksætte initiativer, der er nyskabende eller tværgående og iværksættes på landsdækkende, regionalt eller lokalt niveau. Af lovbemærkningerne fremgår det, at fondens vurderinger først og fremmest skal baseres på spørgsmålet om kulturel og kunstnerisk kvalitet, på det banebrydende og på det eksemplariske i forhold til de enkelte kunstarter og kulturelle områder.

Når fonden skal yde støtte til banebrydende projekter, betyder det ifølge ministeriet, at der ind imellem gives tilskud til risikobetonede projektforsøg, der ikke altid fungerer økonomisk optimalt, bl.a. med hensyn til regnskabsaflæggelse.

IV. Aalborg Kommune og Nordjyllands Amt

16. Aalborg Kommune har bevilget et tilskud på 520.000 kr. til teaterprojektet. I oktober 2001 har kommunen, bl.a. med henvisning til, at frister for aflevering af regnskab ikke har været overholdt, rejst krav over for Foreningen None samt 3 af foreningens bestyrelsesmedlemmer om tilbagebetaling af hele tilskuddet.

17. Nordjyllands Amt har ydet en underskudsgaranti på 50.000 kr. Betingelsen for, at garantien i en situation med underskud kan indfries, har været, at der skal foreligge et regnskab aflagt efter retningslinjer svarende til Aalborg Kommunes. Da Aalborg Kommune ikke har kunnet godkende regnskabet, har amtet meddelt Foreningen None, at underskudsgarantien ikke vil komme til udbetaling.

Amtet har oplyst, at man tidligere har givet tilskud til et af foreningens projekter. På den baggrund har amtet været meget opmærksom på, at kravene til regnskab og revision blev overholdt.

18. Kunstsekretariatet har frem til den 27. juni 2001, hvor Udviklingsfonden godkendte regnskabet, løbende haft en uformel dialog med Aalborg Kommune, som ikke

på det tidspunkt tilkendegav at ville kræve tilskuddet tilbage. Kunstsekretariatet har efter dette tidspunkt ikke haft kontakt med kommunen.

19. Ifølge materiale, som Rigsrevisionen har modtaget i kopi fra Kulturministeriet, har en advokat på vegne af 2 af foreningens bestyrelsesmedlemmer i brev til Aalborg Kommune afvist, at kommunen har grundlag for at gøre et tilbagebetalingskrav gældende over for de 2.

V. Rigsrevisionens vurdering

20. Rigsrevisionen har ved vurderingen af Kulturministeriets forvaltning i sagen om tilskud til teaterprojekt None 2000 taget udgangspunkt i, om ministeriet i sin egen skab af tilskudsyder har fastsat regler for tilskudsmodtagers aflæggelse af regnskab og revision heraf, og om ministeriet har rykket for eventuelt ikke-rettidig aflevering af regnskab. Endvidere har Rigsrevisionen undersøgt, hvorvidt ministeriet har vurderet, om formålet med tilskuddet er blevet opfyldt, og om man har gennemgået regnskabet og fulgt op på eventuelle problemer og mangler i rapporteringen fra tilskudsmodtager og dennes revisor.

Disse vurderingskriterier er baseret på de generelle principper vedrørende Rigsrevisionens tilskudsrevision, som Rigsrevisionen har redegjort for i faktisk notat til statsrevisorerne om revision af statslige tilskud (RN C503/01).

21. I sagen om tilskud til teaterprojektet None 2000 har Rigsrevisionens gennemgang vist, at ministeriet i overensstemmelse med retningslinjerne om god tilskudsadministration har fastsat regler om regnskab og revision ved afgivelsen af tilsagnet om tilskud, rykket for det ikke-rettidigt indsendte regnskab, gennemgået regnskabet samt vurderet om formålet med tilskuddet var opfyldt. Gennemgangen har også vist, at tilskudsmodtager ikke tidligere har modtaget tilskud fra Kulturministeriet.

Ved godkendelsen af regnskabet har ministeriet imidlertid fraveget kravet om, at regnskabet skal være revideret af en registreret eller statsautoriseret revisor.

22. Ministeriet har i relation til godkendelsen af regnskabet oplyst, at der er tale om et enkeltstående tilfælde på ministeriets område, og at ministeriet har truffet sin beslutning om godkendelse af regnskabet på baggrund af en konkret vurdering.

Heri indgik bl.a. muligheden for at få et revisorpåtegnet regnskab, sandsynligheden for at en retslig inddrivelse af et tilbagebetalingskrav kunne gennemføres samt omkostningerne ved en retslig inddrivelse.

Rigsrevisionen konstaterer endvidere, at ministeriet på baggrund af en gennemgang af regnskabet og de tilhørende bilag har vurderet, at tilskuddet var anvendt til formålet, var i rimelig overensstemmelse med projektet samt at enkelte bilag var bortkommet, men at omfanget af disse efter omstændighederne var acceptabelt i forhold til projektets økonomiske og administrative omfang.

23. I forbindelse med godkendelse af regnskabet påpegede Kulturministeriet over for tilskudsmodtager, at bevillingen var blevet anvendt til formålet, men at regnskabet ikke fulgte Udvlingsfondens krav om revision af registreret eller statsautoriseret revisor. Endvidere bemærkede man, at visse udgifter i regnskabet afveg fra budgettet, samt at enkelte bilag var bortkommet. Kulturministeriet tilkendegav over for tilskudsmodtager, at selv om der var mangler ved regnskabsaflæggelsen, havde Udvlingsfonden besluttet at godkende regnskabet.

24. Det er Rigsrevisionens principielle opfattelse, at der bør foreligge et revideret regnskab før godkendelse af et tilskud. Det er derfor Rigsrevisionens vurdering, at det er uhensigtsmæssigt, at ministeriet selv har gennemgået regnskabet især i en situation, hvor der forelå et kritisk udkast til revisorpåtegning.

Rigsrevisionen finder, at ministeriet ikke i tilstrækkelig grad har forsøgt at få tilskudsmodtager til at aflevere et revisorpåtegnet regnskab, samt at ministeriet over for tilskudsmodtager burde have påpeget, at et revideret regnskab var en forudsætning for, at tilskudsbetingelserne var opfyldt.

25. Kulturministeriet har i høringsfasen oplyst, at man medgiver, at tilskudsmodtager nok burde have været rykket mere ihærdigt, herunder skriftligt, for et regnskab påtegnet af en registreret eller statsautoriseret revisor.

Kulturministeriet er imidlertid fortsat af den opfattelse, at eftersom tilskuddet er blevet anvendt til det formål, det var bevilget til, og i rimelig overensstemmelse med projektet, vil der ikke være et rimeligt forhold mellem tilskudsmodtagers forsømmel-

ser og den forholdsvis hårde sanktion, som et krav om tilbagebetaling ville være over for foreningen.

26. Det er min vurdering, at der ikke var et fyldestgørende grundlag i Udviklingsfonden for beslutningen om at godkende regnskabet for teaterprojektet None 2000.

Henrik Otbo